

σιογραφικὸν αὐτοῦ ὄργανον ὁμοίαν καὶ πρὸς τὴν κοινωνίαν. Καὶ οὕτω γὰρ τὴν γεννησιογραφίαν τῶν μελῶν καὶ δωρητῶν του ἀνακαίνεται σήμερον εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς χριστιανικῆς δημοσιογραφίας, μὲ μίαν μόνον ἀρχὴν, μὲ μίαν μόνον προσπάθειαν γὰρ συντελέσει καὶ αὐτὸ μὲ τὰς μικρὰς του δυνάμεις τὰς ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας χορηγούμενὰς εἰς τὴν συγκράτησιν τῶν μελῶν του καὶ λοιπῶν ὁπαδῶν τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ πίστεως, ἀπὸ τοῦ ἱθικοῦ κρημνοῦ πρὸς ὃν ἀκατασχέτως καὶ μετὰ ἰλλυγιώδους ταχύτητος κέρεται ἡ περισσώτερα μερὶς τῶν κοινωνιῶν μας. Ἐμμανηζόμενον λοιπὸν μὲ τοιαύτας ἀρχὰς καὶ τοιοῦτον σκοπὸν ἐλπίζει πῶς ἢ ἀ συναντήσῃ μὲσα εἰς τὸν ἐπίπικον δρόμον τῆς ἱθιτικῆς, καὶ εἰς τὴν ἀγῶνὰ κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐκφυλισμοῦ, ὡς βοήθους καὶ προστασίας αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπρόσκοπον αὐτοῦ λειτουργίαν, πάντας ἐκείνους οἵτινες δύνανται γὰρ γνωρίζωσιν ἢ ἐγνωρίσων ποίας πολυτίμου ὑπηρεσίας προσφέρει εἰς τὴν καθόλου ἀνθρωπότητα διδασκαλιῆς ἢ χριστιανικῆς διδασκαλίᾳ καὶ ἐκκαρμωζομένη ἢ χριστιανικῆ ἀρετῇ.

Ἄνδρέας Παπαγεωργακόπουλος

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Α'.

Πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ λέγονται κατὰ τῆς Π. Διαθήκης ἐξ ἀπορμῆς τῶν ἐν αὐτῇ ἀναγερομένων ἀτελειῶν καὶ ἐλαττωμάτων τῶν ἀνδρῶν τῆς Π. Δ. πολλοὶ τῶν ὀποίων κατέλαβον καὶ κατέχουν ἐπισηνὴ θέσιν ἐν τῇ Καινῇ Διαθῆκῃ, ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ. — Τινὲς μάλιστα τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως, ὀρμηθέντες ἐκ περικοπῶν τινων, περιλαμβανομένων ἐν τῷ προγράμματι τῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς σχολείοις ὕλης καὶ ἀναγερομένων εἰς ἐπεισόδια τοῦ θίου τῶν ὡς εἴρηται ἱερῶν ἀνδρῶν, — δὲν ἐδυσκολοῦθησαν τούτου ἕνεκα γὰρ ζητήσων τὸ μὲν τὴν ἀπάλειψιν αὐτῶν ἐκ τῶν διδασκτικῶν βιβλίων, τὸ δὲ, τὸ καὶ μάλλον πολυμῆρον, γὰρ χαρακτηρίσων τὴν Π. Διαθῆκην ὡς χαρακτηρίζομεν συνήθως τὰ ἀκατάλληλα πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην φυλλάδια καὶ θεατρικὰ ἔργα, καὶ τὰς παρομοίας τούτοις κινηματογραφικὰς ταινίας.

Διὰ τὴν γνώμην τῶν ταύτην δὲν πρέπει γὰρ τοὺς ἀδικῶμεν, διότι σκέπτονται καὶ οὗτοι ὡς σκέπτεται πᾶς τις, ὅστις, εἰ καὶ δὲν ἐμελέτησεν οὐδὲ ἀπλῶς ἐξεφύλιαν ἢ καὶ ἐγνώρισεν βιβλίον τι ἢ ἔργον, νομίζει ὅτι δικαιοσύνη γὰρ ἔχη καὶ αὐτὸς ἐπ' αὐτοῦ γνώμην γὰρ κρίνει, ἔστι δ' ὅτε καὶ γὰρ καταψηφίσῃ αὐτὸ καὶ οὕτω πράττων γὰρ φρονῇ ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀλήθειαν.

2) Ἐπειδὴ ὁμοίως ἡ Π. Διαθῆκη, — εἰ καὶ ὑπολείπεται τῆς Καινῆς καὶ μέτρον καθὸ πρέπει γὰρ μελετᾶται καὶ σταθμίζεται εἰνε ἡ Κ. Διαθῆκη — ὑπῆρξε καὶ εἰνε βιβλίον ἱερὸν καὶ ἅγιον, τὸ ὅποσον προσήνεγκε καὶ προσφέρει ὑψίστας τῇ ἀνθρωπότητι ὀπηρεσίας, διότι α') ἐπροπόνησε καὶ προπαρεσκεύασε τὴν Κ. Διαθῆκην, ἢς εἴνε οὕτω ὁ Πρόδρομος καὶ Εἰσηγητῆς β') ἐνέπνευσε τοὺς πρὸ Χριστοῦ ὀψιπέτας ποιητὰ καὶ πολλοὺς τῶν φιλοσόφων τοῦ ἀρχαίου κόσμου

τὰς κηρύξων τὴν ἀνάγκην τῆς ἐλευθέρως ἐνὸς νέου Λυτρωτοῦ, κατὰ τὰς μικρυρίας τῶν εἰδικῶν γ') Εἶνε ἢ παιδαγωγὸς εἰς Χριστὸν, ἢ μὲς ἐχειραγωγῆσεν, ὀδηγήσασα μὲχρι Αὐτοῦ διὰ τοῦ «Ἰδοὺ ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου» τοὺς πρῶτους μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους τῆς Καινῆς Διαθῆκης καὶ δ') Παρὰ τὸ ἐν πολλοῖς ὀλως σαρκικῶν καὶ ἀνθρώπινων τοῦ γράμματος αὐτῆς, πλουτεῖ εἰς ὀψηλοτάτας ἀλληγορίας καὶ θαυτὸ, θαυτᾶτον ἀνώρυκτο ἐν αὐτῇ κρέυρ, ἐγκλειστον καὶ ἐκκρύπτονον καὶ ἐν τοῖς μάλιστα ἱστορικοῖς τῶν διηγημάτων ἀλληγορικῶν θάβους καὶ ὀψους παμμειγίστου μετ' ἐνοίας τῆς πνευματικότητος τοῦ «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνῶντας Αὐτῇ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν».

3) Εἰς πίστωσιν τούτου ἀρκεῖ τὸ: «Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἄβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδείας καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρως» (Γαλ. 4, 22) ἐν ᾧ ὁ Θεὸς Παῦλος ἀνεύρισκεῖ, σκᾶπτων καὶ ἀναζητῶν, τὴν ὀψηλοτέρων καὶ ὀλως πνευματικῆν ἐνοίαν. Ἰδοὺ τι λέγει ὁ Ἰδοῖος: «Ἄτινα ἔστιν ἀλληγορούμενα αὐτὰι γὰρ εἰσι δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπό ὀρους Σινᾶ εἰς δουλείαν γεινώσα ἡτις ἐστὶν Ἄγαρ... ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλήμ ἐλευθέρως ἐστὶν, ἡτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν» (αὐτ. 4, 24-25). Καὶ εἰς ἐτι μεῖζονα πίστωσιν τὸ «Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες: τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλεθεῖν πρῶτον; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς: Ἡλίας μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα λέγω δὲ ὀμνῶ ὅτι Ἡλίας ἡδὴ ἤλθε, καὶ οὐκ ἀπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα γῆθησαν... τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς». (Ματθ. 17, 10-13) ἐν ᾧ γράμματι «Ἡλίας» ἐκκρύπτετο τὸ ὀνομα καὶ πρόσωπον τοῦ τιμίου Προδρόμου, ὀπερ μετὰ πολλῆς δυσκολίας διὰ τὸ ἀλληγορικῶν τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου ἀνεῦρον καὶ «συνῆκαν», ἐκκατάλαβαν οἱ μαθηταὶ.

Διὰ πάντα ταῦτα ἡ Π. Δ. εἶνε διδλκτικὸν ἀναγκαιότατον διὰ τε τὸν θρησκευτικὸν καὶ κοινωνικὸν ἀλλὰ καὶ πολιτικὸν (ἐθνικὸν) ἡμῶν θιον, — ὡς ἐν τοῖς μετέπειτα ὀφόμεθα — ἀρχόμεθα σὺν Θεῷ ἀντιλήπτορι τῆς ἐπ' αὐτῆς ἀδολεσχίας, κατὰ τὸ ψαλμικόν: «ἐν ταῖς ἐντολαῖς Σου ἀδολεσχῆσω καὶ κατανοήσω τὰς ὀδοὺς Σου». (ψαλμ. 118, 15). Ἐστὶ δὲ τὸ σημανιόμενον ἐνταῦθα τῆς λέξεως ἀδολεσχία, κατὰ τὸν πολὺν, ὅν ἐν πολλοῖς ἐν τῇ παρούσῃ μελέτῃ ὀθ ἔχωμεν ὀπ' ὀφει, Εὐγένειον τὸν Βούλγαριν «συνεχῆς καὶ ἐπίμονος μελέτη, ἢν ἀφιερῶναι μὲς ψυχῇ, εἰς τὴν τῶν θείων καὶ ἱερῶν Γραφῶν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπαναπόλησιν καὶ διάσκεψιν».

Ἀρχιμ. ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

1) Ἡ ἀρετῇ εἶναι υἰεία, κάλλος καὶ εὐεξία τῆς ψυχῆς, ἢ δὲ κακία εἶναι νόσος, ἀλσχος καὶ ἀσθένεια.

Πλάτων

10) Ὡς τὸ συμπόσιον ἀνευ διαλέξεως οὕτω καὶ ὁ πλοῦτος ἀνευ ἀρετῆς δὲν εὐχαριστεῖ.

Ἄντισθένης